

Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące
w Toruniu

Zasady oceniania z języka polskiego

1. Ocenianiu podlegają:

- 1) Pisemne odpowiedzi na pytania i polecenia dotyczące odbioru tekstów kultury i zagadnień językowych – wynikające z bieżącej realizacji programu nauczania, służące ćwiczeniu, utrwalaniu i sprawdzaniu wiedzy i umiejętności;
- 2) Prace bezpośrednio przygotowujące do egzaminu maturalnego (zgodne ze standardami maturalnymi);
- 3) Ustne wypowiedzi o zaplanowanej kompozycji przygotowane przez ucznia (np. przemówienie, prezentacja ustna, referat);
- 4) Ustne i pisemne wypowiedzi służące bieżącej kontroli postępów ucznia w nauce (z lekcji poprzedniej i bieżącej);
- 5) Merytoryczne zaangażowanie ucznia w przebieg lekcji w związku z realizowanym materiałem;
- 6) Różne formy samokształcenia, w tym wyszukiwanie informacji i krytyczna selekcja źródeł, bieżące prowadzenie notatek z lekcji i tworzenie baz danych, złożone aktywności, zwłaszcza służące rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań, takie jak udział w projektach, osiągnięcia w konkursach i olimpiadach.

2. Zasady i warunki oceniania osiągnięć edukacyjnych

- 1) Zgodnie z przepisami prawa oświatowego (zob. m. in. informator maturalny, podstawa programowa) stosowana jest zasada kumulacji wiedzy, co znaczy, że uczeń powinien w razie potrzeby wykazać się wiedzą i umiejętnościami z poprzednich etapów edukacji, klas programowo niższych oraz materiału w danej klasie realizowanego.
- 2) Wprowadzając kolejne formy wypracowań i innych zadań bezpośrednio przygotowujących do matury (nieznanych jeszcze uczniom), nauczyciel wyjaśnia sposób realizacji zadań trudnych i złożonych oraz stawiane uczniom wymagania.
- 3) Zapowiadając sprawdziany sumujące, nauczyciel określa zakres materiału objętego sprawdzianem.
- 4) Sprawdziany, kartkówki, a także zadania testowe bezpośrednio przygotowujące do egzaminu maturalnego oceniane są kryterialnie (za pomocą punktacji, która może być przeliczana na oceny), wypracowania klasowe, domowe oraz wypowiedzi ustne – holistycznie lub kryterialnie (zależnie od formy wypowiedzi, poziomu zaawansowania uczniów i tematu).
- 5) Dopuszcza się ocenianie opisowe (kształtujące), o czym decyzję podejmuje nauczyciel w porozumieniu z uczniami.
- 6) Sprawdzone i ocenione bieżące prace pisemne (sprawdziany, kartkówki, wypracowania i inne) nauczyciel przedstawia uczniom do wglądu i omawia; prezentuje zasady oceniania, w tym punktację (jeśli była stosowana) i jej przeliczenie na oceny.
- 7) W celu dokumentowania osiągnięć edukacyjnych ucznia – wymienione wyżej prace gromadzone są przez nauczyciela i przechowywane do końca br. szkolnego. Ma do nich wgląd uczeń (podczas omówienia tych prac na lekcji i w dowolnym czasie wyznaczonym przez nauczyciela na prośbę ucznia) oraz rodzice ucznia (w szkole)
- 8) Nauczyciel uzasadnia oceny:
  - a) prac pisemnych ocenianych ze słuchu i wypowiedzi ustnych – ustnie;
  - b) sprawdzianów, kartkówek, zadań bezpośrednio służących przygotowaniu do egzaminu – pisemnie (w formie punktacji i w razie potrzeby komentarzy) oraz na życzenie ucznia – ustnie;

- c) wypracowań domowych – w zależności od typu pracy, formy wypowiedzi itp. – pisemnie (w formie komentarza i/lub punktacji) albo – ustnie;
- d) klasyfikacyjną – ustnie.
- 9) Aby określić wpływ ocen bieżących na ocenę klasyfikacyjną, stosowany jest następujący system wag:

Forma kontroli	Waga
Sprawdzian sumujący (zapowiedziany z min. tygodniowym wyprzedzeniem)	3
Kartkówka (niezapowiedziana) z trzech ostatnich lekcji	2
Test znajomości treści lektury (10–20-minutowy)	2
Sprawdzian podsumowujący omówienie lektury	2-3
Zadania testowe bezpośrednio przygotowujące do egzaminu maturalnego	3
Wypowiedź/ odpowiedź ustna	1-3
Wypracowanie (w tym bezpośrednio przygotowujące do matury)	2-4
Praca bieżąca (np. karty pracy, polecenia z podręcznika), w tym w grupach (ocena dla referującego bądź dla wszystkich członków grupy)	1-2
Osiągnięcia w konkursach i olimpiadach	1-4

- 10) Średnia ważona ocen bieżących jest podstawą do wystawienia oceny klasyfikacyjnej, ale o niej nie przesądza. Ustalając ocenę klasyfikacyjną, nauczyciel bierze pod uwagę także wnioski z długoterminowej obserwacji postępów ucznia, analizy rodzajów jego aktywności i stopnia zaangażowania w podejmowane zadania oraz uwzględnia motywujący charakter ustalonej oceny.
- 11) Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny są zawarte w programie nauczania języka polskiego: Barbara Pałasz, *Sztuka wyrazu. Program nauczania języka polskiego w czteroletnim liceum ogólnokształcącym i pięcioletnim technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony*, s. 22; zob. <https://gwo.pl/przedmioty/jezyk-polski/dokumenty-oswiatowe/#programy-nauczania#liceum-og%C3%B3lnokszta%C5%82c%C4%85ce-i-technikum>

3. Szczególne warunki uzyskiwania ocen

- 1) Jeśli wskutek nieobecności usprawiedliwionej, w tym szkolnej, uczeń nie uczestniczył w sprawdzianie, kartkówce lub innej obowiązkowej formie pracy albo nie złożył jej w wyznaczonym terminie, zobowiązany jest to zrobić w nowym terminie, ustalonym z nauczycielem z inicjatywy ucznia niezwłocznie po ustaniu jego absencji. Zaniedbanie przez ucznia tego obowiązku zostaje odnotowane w dzienniku lekcyjnym i ma wpływ na ocenę klasyfikacyjną.
- 2) Szczególnie nieobecność ucznia podczas omówienia zapowiedzianych lektur szkolnych wymaga, by niezwłocznie po ustaniu absencji zgłosił się on do nauczyciela w celu ustalenia terminu i formy sprawdzenia znajomości lektury.
- 3) Sprawdzenie znajomości lektury może odbywać się wielokrotnie (w różnych formach) i za każdym razem może podlegać ocenie.

- 4) W przypadku uchylania się od przystąpienia do zaległej formy sprawdzania wiedzy przez ucznia, nauczyciel ma prawo zweryfikować postępy ucznia bez zapowiedzi w dowolnym terminie.
- 5) Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej i poprawnej otrzymanej za wymienione w p. 1. formy sprawdzania postępów w nauce w ciągu dwóch tygodni od otrzymania tejże oceny – w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. W wypadku testów znajomości treści lektury poprawa możliwa jest wyłącznie przed jej omówieniem.
- 6) Ocena sprzed poprawy zachowana zostaje w dzienniku z wagą o jeden niższą od wagi nowej oceny (za poprawioną pracę).
- 7) Absencja ucznia nie jest usprawiedliwieniem jego niewiedzy o zapowiedzianych formach sprawdzania postępów w nauce, może natomiast być – zwłaszcza długotrwała nieobecność – podstawą do zmiany terminu zaliczenia.
- 8) Podczas lekcji uczeń jest zobowiązany mieć wyciszone urządzenia telekomunikacyjne i przechowywać je w torbie/ plecaku. Korzystanie z nich podczas lekcji jest możliwe wyłącznie w porozumieniu z nauczycielem.
- 9) Sprawdzanie postępów w nauce (we wszystkich formach) wymaga spełnienia kryterium samodzielności pracy (chyba że treść poleceń – w wykonywaj przez ucznia pracy – temu przeczy). Uczeń jest zobowiązany więc do zaniechania wykorzystania innych źródeł informacji, zwłaszcza elektronicznych, gdy celem oceny pracy uczniowskiej jest ustalenie poziomu opanowania przez niego wiedzy i umiejętności w kartkówkach, sprawdzianach, wypracowaniach. Złamanie tej zasady przez ucznia obarczone jest uzyskaniem przez niego oceny niedostatecznej.
- 10) Wypracowania – jeśli nauczyciel nie postanowi inaczej – uczeń wykonuje na kartkach formatu A4 (najlepiej liniowanych), opatrzonych marginesem; podaje swoje imię i nazwisko oraz zapisuje temat pracy.
- 11) Materiały kserograficzne i elektroniczne dostarczone przez nauczyciela uczeń powinien gromadzić i starannie przechowywać (te w formie papierowej – w teczce lub, jeśli są niedużych rozmiarów, wklejone w zeszytcie); ich utrata nie zwalnia ucznia ze znajomości treści, które materiały te zawierają.
- 12) Za nieprzygotowanie do lekcji uważa się: nieprzygotowanie pracy bieżącej (pisemnej i ustnej), nieprzeczytanie lektur szkolnych oraz innych wymaganych tekstów, brak egzemplarza lektury szkolnej w formie papierowej lub elektronicznej (przy czym nie zaleca się smartfonu jako nośnika) podczas jej omawiania na lekcji, brak zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, przekazanych uczniowi materiałów dodatkowych wymaganych na danej lekcji.
- 13) Uczeń może raz – jeśli realizuje program podstawowy – lub dwa razy w semestrze – jeśli realizuje program rozszerzony – skorzystać z prawa nieprzygotowania do lekcji, co zgłasza nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji. Każde kolejne nieprzygotowanie lub niezgłoszenie nieprzygotowania dopuszczalnego skutkuje oceną niedostateczną.
- 14) Uczeń, który korzysta z „dopuszczalnego nieprzygotowania”, nie musi przystępować do niezapowiedzianych kartkówek (z trzech ostatnich lekcji) i nie jest wzywany do odpowiedzi.
- 15) Za dopuszczalne nieprzygotowanie nie jest uznawana niezajomość zapowiedzianej lektury szkolnej i wszelkich zapowiedzianych form sprawdzania postępów w nauce.

4. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z zajęć edukacyjnych

- 1) Uczeń, który został zapoznany z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z języka polskiego, może zwrócić się do nauczyciela przedmiotu z prośbą o umożliwienie uzyskania wyższej niż

przewidywana oceny – w terminie nieprzekraczającym dwóch dni roboczych od dnia wystawienia w dzienniku elektronicznym oceny przewidywanej.

- 2) Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z języka polskiego, gdy spełnia następujące warunki:
  - a) frekwencja roczna ucznia na zajęciach języka polskiego wynosi nie mniej niż 85%, a wszystkie nieobecności są usprawiedliwione;
  - b) uczeń przystąpił do wszystkich przeprowadzonych przez nauczyciela obowiązkowych form sprawdzenia wiedzy i umiejętności (sprawdziany, wypracowania itp.) i korzystał na bieżąco z możliwości ich poprawy.
- 3) Nauczyciel, przychylając się do prośby ucznia, wyznacza termin, w którym odbędzie się sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia, oraz zakres obowiązującego go materiału, o czym informuje ucznia oraz wychowawcę oddziału, do którego należy uczeń, za pośrednictwem dziennika elektronicznego. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia musi się odbyć najpóźniej w przeddzień zebrania klasyfikacyjnego Rady Pedagogicznej.
- 4) Sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia odbywa się w formie pisemnej i/ lub ustnej i zostaje przeprowadzone przez zespół w składzie: nauczyciel prowadzący, drugi nauczyciel języka polskiego.
- 5) Jeżeli ocena ustalona w powyższym trybie jest wyższa od przewidywanej, staje się oceną ostateczną, jeżeli natomiast niższa od przewidywanej, ocena przewidywana jest oceną ostateczną.
- 6) W kwestiach proceduralnych uczniowi przysługuje prawo odwołania się do Dyrektora.